

Notulen van de vergadering van commissie van advies II voor economisch beleid, grondzaken, plattelandsvernieuwing, sociale zaken, gehandicaptenbeleid, reïntegratie en sociale werkvoorziening gehouden op 11 december 2003 om 19.30 uur in het gemeentehuis te Emmeloord.

Aanwezig zijn: de dames M.T.B. Droog (CDA), A.J. Geluk-Geluk, H.J. Straatsma-Reuvers (PvdA/GroenLinks) en J. Wondergem-Nieuwenhuizen (CDA) en de heren J.W. Bakker (PvdA/GroenLinks), P.G. van Diepen (P.U.), T. Tuinenga (P.U.), P.M.S. Vermeulen (D66) en R.F. Wassink (ChristenUnie/SGP), leden van de commissie

College: de heer A.H. Th. van Meijel, wethouder
Voorzitter: de heer P.J. Sanderse
Commissiegriffier: de heer R. van den Belt
Ambtelijke ondersteuning: de heer Van Oostrum
Afwezig: de heren J. van der Est (voorzitter), T. Nijdam (PvdA/GroenLinks), J. Schipper (CDA), H. van Steen (P.U.)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering.

2. Vaststelling agenda

De VOORZITTER deelt mee dat de notitie Wet werk en bijstand wordt besproken, waarvoor de heer Van Oostrum een presentatie geeft.

De heer WASSINK vraagt wat de doelstelling van de avond is.

Mevrouw STRAATSMA meent dat het belangrijk is dat men ideeën opdoet en komt tot een opzet voor de doelstellingen vanuit de notitie.

De heer VERMEULEN merkt op dat het verstandig zal zijn te discussiëren over de hoofdlijnen van het beleid.

Mevrouw GELUK meent dat het gaat om beeldvorming, opiniepeiling en opinievorming. Overigens heeft zij de notitie zo laat gekregen dat zij deze niet in de fractie heeft kunnen bespreken. Dat vindt zij een beperking van de status van de avond.

Wethouder de heer VAN MEIJEL antwoordt dat het geen stuk ter bespreking is. Het gaat om achtergrondinformatie. De heer Van Oostrum zal een presentatie geven van de stand van zaken en een aantal keuzemogelijkheden. Het is de bedoeling dat een denkrichting wordt gegeven, maar niet dat over standpunten wordt gesproken.

De VOORZITTER vult aan dat het een input is voor de kaderontwikkeling. Politieke uitspraken worden niet verwacht.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Notulen

Er zijn geen notulen.

4. Spreekrecht

De heer Meijer vraagt aandacht voor deze nieuwe wet. De nota lijkt veel op de nota's van andere gemeenten. Het is in feite een raamwerk gemaakt door de VNG.

Een aantal zaken is belangrijk. Men kan kijken in hoeverre men problemen kan krijgen met de witgoedregeling, het afschaffen van de categoriale bijstand en het invoeren van de individuele witgoedregelingen. Het uitvoeren van de verordeningen is van wezenlijk belang. Daarin kan namelijk het uitvoeren van het beleid zijn weerslag vinden.

De cliëntenraad zou het stuk graag als adviesstuk ontvangen, zodat het advies van de cliëntenraad daarin kan worden meegenomen en duidelijk is dat zij het wisten.

Het is belangrijk dat de gemeente een communicatieplan opstelt met betrekking tot de invoering van de Wet werk en bijstand, waarin met name aandacht wordt gegeven aan de voorlichting die ruim moet zijn en betrekking moet hebben op de bevolking, naast de medewerkers en de cliëntenraad en dan met name op de uitkeringsgerechtigden. De gemeente moet informatie geven en misschien komen de mensen dan minder bij Sociale zaken.

De heer WASSINK vraagt in welke fase de cliëntenraad betrokken wil worden.

De heer MEIJER antwoordt in een zo vroeg mogelijk stadium te willen worden betrokken, zodat men ruim de tijd heeft de verordeningen in de vergaderingen te behandelen en de commissie daarop weer kan reageren. Indien het advies wordt afgewezen, wil hij graag een reactie.

Mevrouw WONDERGEM vraagt of de heer Meijer een idee heeft over de communicatie naar de burger, zodat het goed te begrijpen is.

De heer MEIJER meent dat het in de Pluspagina moet worden opgenomen en dat daarnaast een speciale nieuwsbrief moet worden verzonden die alleen over de Wet werk en bijstand gaat. Deze moet informatie geven over hetgeen wezenlijk gaat veranderen voor de mensen.

Mevrouw WONDERGEM begrijpt dat dit de komende weken moet gebeuren, aangezien de wet op 1 januari 2004 in werking treedt.

De heer MEIJER antwoordt dat het zo snel mogelijk moet gebeuren. Bepaalde zaken gaan pas in april 2004 lopen.

De heer VERMEULEN vraagt of de heer Meijer de verworvenheden van de nieuwe wet ziet die veel doorzichtiger is dan de voorgaande. In een notitie van de Arme kant van Nederland wordt geconcludeerd dat de nieuwe wet een goede zaak is.

De heer MEIJER antwoordt dat de wet duidelijk is, maar wel een vermindering van inkomen betekent. Er wordt alleen over werk gesproken, maar er komen wel 619 werklozen per dag bij. Overigens staat werk ook bij de cliëntenraad hoog aangeschreven.

De heer VERMEULEN constateert dat de heer Meijer het wel eens is met het karakter van de wet. Er wordt meer een beroep gedaan op de mogelijkheden van de mensen zelf. En daarnaast is er een fatsoenlijk vangnet voor diegenen die niet in staat zijn te werken.

De heer MEIJER is het hiermee deels eens. De minima gaan veel inleveren en steeds meer mensen komen in de schuldhulpverlening en dat moet wel worden opgevangen.

Mevrouw GELUK constateert dat de heer Meijer geen vertrouwen heeft in het maatwerk dat het CWI en de afdeling Sociale zaken zullen gaan leveren.

De heer MEIJER vindt dat wat veel gezegd, maar als er geen werkplekken zijn, kan men geen mensen plaatsen.

Mevrouw GELUK bedoelt dat er nu maatwerk komt in plaats van de categoriale bijstand.

De heer MEIJER denkt graag mee in het maatwerk.

Mevrouw GELUK meent dat een iets positievere instelling voor veel mensen van zijn achterban bijzonder plezierig is, aangezien zij veel paniek ziet die niet altijd nodig is.

De VOORZITTER merkt op dat men moet vertrouwen dat het goed komt.

5. Vragenuurtje

Mevrouw STRAATSMA heeft geprobeerd te weten te komen hoe hoog de kosten per individuele werknemer zijn bij leerwerkbedrijf De Ruimte. Dat is niet gelukt en zij is daarover erg ontevreden. Zij neemt toch aan dat er een evaluatierapport is geweest op grond waarvan het project is gestopt. Zij wil dit rapport hebben.

Wethouder de heer VAN MEIJEL verwacht dat de heer Van Oostrum hierop terugkomt in zijn presentatie.

Mevrouw STRAATSMA heeft per e-mail vragen gesteld. Zij staat erop dat die vragen worden beantwoord en niet naar aanleiding van de presentatie.

De heer VAN OOSTRUM heeft geprobeerd de vragen in de inleiding op te nemen. Indien dan nog vragen resteren, zal hij de gelegenheid geven die vragen nogmaals te stellen.

Mevrouw STRAATSMA had het netter gevonden, als dat per e-mail was doorgegeven.

Wethouder de heer VAN MEIJEL is het hiermee niet eens.

Mevrouw STRAATSMA heeft expliciet om antwoorden vóór vanavond gevraagd en die zijn niet gegeven.

Wethouder de heer VAN MEIJEL antwoordt dat die wil aanwezig is, maar het is niet zo dat men altijd meteen de gelegenheid heeft te antwoorden. Zaken moeten ook op een rij worden gezet. Informatie wordt verstrekt, maar er moet ook meer gebeuren. Dan worden prioriteiten gesteld.

De VOORZITTER sluit dit punt.

6. Agendapunten

1. Implementatie van de Wet werk en bijstand

De VOORZITTER vraagt of de presentatie de notitie overlapt of aanvult.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat in de presentatie veel wordt vermeld wat ook in de notitie staat. Hij zal aangeven wanneer men de kadernotitie kan verwachten die overigens ook nog wordt gepresenteerd.

Zie voor de presentatie eveneens de bijlage.

Mevrouw GELUK vraagt of het niet zo is dat als de gemeente het goed doet ten aanzien van de uitstroom dat zij daarvoor op termijn wordt afgestraft.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat dit wel het geval is, omdat het macrobudget dan iets zal worden verminderd.

Wethouder de heer VAN MEIJEL vult aan dat wanneer men het beter doet dan het gemiddelde het wel gunstiger blijft.

De heer VAN OOSTRUM voegt toe dat als men bij het gemiddelde blijft dat de macrobudgetten iets zullen dalen of stijgen. Indien men het beter doet, komen daaruit revenuen.

De heer VERMEULEN vraagt ten aanzien van het inkomensdeel of overschotten in het inkomensdeel in het werkdeel mogen worden ingezet.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat dit het geval is. Andersom is overigens niet mogelijk.

De heer WASSINK vraagt of de cijfers in de prognoses in de gemeente uitgaan van een gemiddelde of anticiperen op het feit dat gemotiveerd personeel veel voor elkaar krijgt. Hij acht dat men zich niet rijk moet rekenen.

De heer VAN OOSTRUM is het hiermee eens. De gemeente beschikt over gemotiveerd personeel dat alles zal doen om voor de cliënten te komen tot maatwerk. Het gaat echter wel minder met de economie, waardoor er meer instroom is.

De heer WASSINK meent dat de doelstelling is dat men minimaal op het gemiddelde niveau uitkomt.

De heer VERMEULEN begrijpt ook dat men uitgaat van de huidige situatie afgemeten aan de nieuwe wet.

De heer VAN OOSTRUM ziet dit als doelstelling 1.

Mevrouw GELUK vindt dit te vaag. Tijdens de begroting is al opgelegd dat men terug moet. Er zijn doelstellingen uit de Wet werk en bijstand die ook erin moeten worden verwerkt. Men moet eerst zien hoe de wet wordt ingevoerd en wat hiermee kan worden bereikt.

De heer VERMEULEN stelt dat veel zaken niet bekend zijn. Men moet uitgaan van de historische uitgaven.

Mevrouw STRAATSMA vindt dat men eerst de doelstellingen op papier moet hebben, dan moet kijken wat erbij past en dan of het budget voldoende is.

De heer VERMEULEN beaamt dat het uitgangspunt van de wet leidraad moet zijn. Men kan de historische uitgaven echter ook als leidraad nemen.

De VOORZITTER vraagt hoe de bezuinigingen voor komend jaar zijn.

De heer VAN OOSTRUM komt hierop terug.

De heer WASSINK bedoelt dat de doelstelling moet zijn dat het bedrag dat binnenkomt niet wordt overschreden.

Mevrouw GELUK vindt dit een goed uitgangspunt. Dit moet wel inclusief de opgelegde bezuinigingen zijn.

Mevrouw STRAATSMA meent dat men eerst moet weten wat men voor de burgers doet. Daaraan hangt een prijskaartje en dan kan worden bekeken of het bedrag voldoende is.

De heer VAN OOSTRUM vervolgt met het werkdeel.

Mevrouw VAN WONDERGEM vraagt wie de individuele vrijstelling van de arbeidsplicht gaat bepalen.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat de raad daarvoor kaders moet bepalen.

Mevrouw GELUK meent dat er mogelijkheden zijn voor vrijlating van inkomsten.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat iets kan worden vrijgelaten, maar dat daarvoor andere normen gelden dan nu het geval is. De wet zegt dat inkomsten in principe altijd op de uitkering moeten worden gekort. De gemeente kan echter uitzonderingen bepalen.

De heer VERMEULEN hoort dat de categoriale bijstand wordt vervangen door de langdurigheidtoeslag. In de categoriale bijstand zit de witgoedregeling en dergelijke. Wordt dit allemaal vervangen door de langdurigheidtoeslag, waarin elementen van de oude regeling zijn verdisconteerd?

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat het nu mogelijk is het beleid af te stemmen op categorieën. Dat is met de nieuwe wet niet meer mogelijk. De langdurigheidtoeslag moet een eenmalig, jaarlijks vast te stellen bedrag zijn voor mensen die langdurig op een minimum zitten.

Dit betekent niet dat de witgoedregeling en dergelijke verdwijnen, maar ze kunnen niet meer categoriaal worden toegekend, alleen op basis van maatwerk. Dat zal de raad moeten vaststellen. Men zal een berekening krijgen van de financiële consequenties.

Hij vervolgt met de verschillen in de regelgeving en de doelgroepen. De kadernotitie zal voor 1 april 2004 worden vastgesteld. Dit betekent dat tot die tijd een tijdelijke maatregel zal moeten worden getroffen, te weten het beleidsarm invoeren van de Wet werk en bijstand voor de eerste drie maanden. In die periode valt de cliënt onder de oude ABW-uitkering op basis van de rechten en plichten in de Wet werk en bijstand. Op basis van projecten zal het zittende bestand in 2004 worden uitgenodigd voor een herbeoordeling om te zien hoe dit bestand in het nieuwe beleid in 2005 kan worden opgenomen. Nieuwe klanten vallen onder de Wet werk en bijstand, maar werk zal boven inkomen moeten worden gesteld. Er is nagedacht over de manier waarop mensen naar regulier werk uitstromen. Hij hoopt de plannen in januari aan het college te kunnen presenteren, zodat ze in februari kunnen worden ingevoerd. Daarvoor zal worden samengewerkt met een uitzendorganisatie, waarbij nieuwe instroom vanaf 1 januari 2004 via het uitzendbureau wordt getoetst en gedetacheerd.

Mevrouw GELUK merkt op dat bij nieuwe cliënten ook mensen zullen zijn die niet kunnen werken; wie indiceert?

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat de klantmanager van de afdeling Sociale zaken dit doet, onder andere via de reïntegratiebureaus, waar ook diagnosestellingen zijn ingekocht. Ook hier zal dan naar maatwerk worden gestreefd.

Mevrouw GELUK vraagt of de mensen bezwaar kunnen maken, want het betreft wel de meest kwetsbare groep en waarom is niet voor externe indicering gekozen.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat voor de nieuwe instroom eerst een werkintake door het CWI wordt georganiseerd. Dit wordt gevolgd door een uitkeringsintake. Daarna moet worden bekeken of een goede diagnose kan worden gemaakt voor een goed traject. Er zijn inderdaad mensen die niet in deze formule kunnen worden opgenomen. Er zijn echter ook reïntegratietrajecten voor de meest kwetsbare groep ingekocht. Er zal dus sprake zijn van maatwerk.

Bezwaar tegen een trajectplan kan bij de gemeente worden ingediend. Indien bij een diagnose iets niet goed is gegaan, kan bij het reïntegratiebedrijf bezwaar worden ingediend. Dit bedrijf zal dit terugkoppelen naar de gemeente.

De derde categorie betreft de ID-banen. De werkgevers die deze banen verschaffen, hebben een brief ontvangen met de mededeling dat deze banen per 1 januari 2004 vervallen. Het college heeft besloten het beleid van 2003 te handhaven met als einddatum 1 januari 2005. Aankomende dinsdag zal met de ID-werkgevers worden nagedacht over de wijze, waarop nieuwe, goede afspraken kunnen worden gemaakt.

De heer WASSINK vraagt of raadsleden deze bijeenkomst mogen bijwonen.

Wethouder de heer VAN MEIJEL weet niet of dit verstandig is. Er is een aantal ID-banen bij instellingen met een budget, maar de stichting Veiligheidszorg bijvoorbeeld heeft geen budget. Dat is dus een andere categorie. Indien men dit in het kader van reïntegratie wil blijven gebruiken, zal dit consequenties hebben voor de gemeentelijke begroting. Hij vraagt de commissie daarover in de fracties mee te denken. Dit geldt ook voor banen bij Paspartoe en diverse sportverenigingen. Er wordt nagedacht over de wijze waarop deze banen in een reïntegratietraject kunnen meedoen. De gemeente heeft beperkte middelen en moet dus bekijken hoe mensen zo efficiënt mogelijk kunnen worden ingezet in het kader van de reïntegratie. Hij adviseert niet naar de bijeenkomst te komen.

De heer VAN DIEPEN wil graag meer inzicht in de aantallen en categorieën.

Wethouder de heer VAN MEIJEL antwoordt dat die in het jaarverslag 2002 staan. Het gaat echter meer om de wijze waarop daarmee moet worden omgegaan in het kader van de gemeentebegroting, omdat het een complexe kwestie is.

De heer VAN OOSTRUM vervolgt met de WIW-detacheringen. Deze zullen ook in 2004 worden gehandhaafd.

De heer WASSINK vraagt hoe lang het contract met het uitzendbureau duurt.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat dit drie maanden loopt. Er zijn drie uitzendbureaus uitgenodigd. Hieruit zal de beste wat betreft de verhouding tussen prijs en kwaliteit worden gekozen. Voor 2005 zal nieuw beleid moeten worden ontwikkeld. Er wordt een convenant met de zorgsector afgesloten; uiteindelijk zal dit met alle sectoren moeten gebeuren voor de realisatie van uitstroom. Dit moeten ook afspraken met betrekking tot de kwantiteit zijn. De vier categorieën die in de afspraken worden benoemd zijn regulier werk, werk met een loonkostensubsidie, leer-werkovereenkomsten en werk als de garderobe en koffie verzorgen. In 2004 zal over de exacte invulling moeten worden nagedacht. Bovendien moet ook worden nagedacht over de toeleiding naar de sectoren. De ambitie is niet dat de gemeente dit zelf gaat doen.

Hij vervolgt met de cijfers. De kosten zullen in 2004 ongeveer EUR 3 miljoen bedragen. Dit betekent een tekort van ongeveer EUR 0,5 miljoen op het werkdeel. Indien het overschot op het inkomstendeel wordt overgeheveld bedraagt het tekort ongeveer EUR 0,25 miljoen. Het leerwerkbedrijf De Ruimte heeft het laatste jaar EUR 132.000,00 gekost, na verrekening van de ESF-gelden. Als dat wordt opgenomen in de financiële onderbouwing van de Wet werk en bijstand moet dit bij het tekort worden opgeteld. Er is uitgegaan van een bezetting van vijftien werkplekken, terwijl in het tweede en derde jaar sprake was van een bezetting van ongeveer tien werkplekken. Dit betekent dat een traject ongeveer EUR 13.000,00 kost per jaar. Op basis van deze financiële onderbouwing heeft het college besloten De Ruimte niet te willen voortzetten, gekoppeld aan de kwaliteitscriteria voor De Ruimte. In totaal zijn zes personen per jaar uitgestroomd, waarvan eenderde naar een WIW-detacheringcontract en tweederde is opgenomen in een reïntegratietraject elders.

De gemeente is bezig met de openbare aanbestedingen voor 2004. Hij hoopt rond 17 december a.s. helder te hebben welke bedrijven gunningen krijgen. Concern voor Werk heeft een offerte ingediend voor de sociale activeringen en heeft daarin de methodiek van De Ruimte meegenomen. Bovendien kan Concern voor Werk de overheadkosten spreiden over drie bedrijven en is het voordeel dat er uitwisseling kan plaatsvinden.

De heer BAKKER vraagt of de mensen die bij De Ruimte werken onder de categorie ID-banen vallen en voor hen een apart traject wordt opgezet.

De heer VAN OOSTRUM beaamt dit.

De heer VAN DIEPEN vraagt naar de alternatieven voor Concern voor Werk.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat voor sociale activering zes bedrijven hebben geoffreerd. Men wil minimaal twee bedrijven hebben die dit gaan uitvoeren.

Hij vervolgt met drie stellingen om tot discussie te komen. De eerste is dat een net afgestudeerde academicus als terreinknecht aan het werk moet.

Mevrouw WONDERGEM lijkt het niet slecht om dit te doen; wel moet er uitzicht zijn dat hij omhoog kan klimmen.

De heer VERMEULEN beaamt dat een belangrijke randvoorwaarde moet zijn dat hij wordt geholpen bij het zoeken naar passender werk.

De heer VAN OOSTRUM vraagt of dit niet zijn eigen verantwoordelijkheid is.

De heer VAN DIEPEN vindt dat er enige relatie moet zijn met de opleiding. In dit geval moet er worden gekeken naar een functie met betere doorstroommogelijkheden.

Mevrouw GELUK vindt dat als dit werk goed is voor de persoon het moet worden aangeboden. Wel moet de randvoorwaarde zijn dat men kan solliciteren.

De heer VERMEULEN merkt op dat men zich kan afvragen of men wel wil dat mensen ondergequalificeerd werk doen. Als het een tijdelijke situatie is, kan het geen kwaad.

De heer BAKKER stelt dat als deze situatie zich voordoet, blijkbaar alle anderen al zijn uitgestroomd. In dat geval is het geen probleem, omdat er blijkbaar voldoende werk is. Hij is van mening dat er een goede match moet worden gemaakt en kan zich niet voorstellen dat de academicus de eerste is die als terreinknecht in aanmerking komt.

De heer WASSINK stelt dat men mensen moet laten kiezen. Als men één ding voorhoudt, zal men nee zeggen. Als men kan kiezen, is men gemotiveerder.

De heer VAN DIEPEN is van mening dat de kosten om iemand tot een bepaald niveau te brengen ook in aanmerking moeten worden genomen. Het lijkt hem beter hoger gekwalificeerd werk aan te bieden.

Mevrouw GELUK ziet dit niet als een probleem. Er zijn veel afgestuurde academici die blijven werken in hun studentenbaan.

De heer VAN OOSTRUM vervolgt met de volgende stelling: garderobedame in een sekshuis.

Mevrouw GELUK stelt voor hiervan een garderobebeheer te maken.

De heer VERMEULEN merkt op dat het gaat om de definitie van algemeen geaccepteerde arbeid.

De heer VAN DIEPEN vindt dat men niemand iets dergelijks mag verplichten.

De heer WASSINK is van mening dat als men hiermee principiële problemen heeft men niet mag worden gedwongen om dit te accepteren. Overigens vraagt hij zich af of men een dergelijke baan moet aanbieden.

Mevrouw DROOG stelt dat een aantal mogelijkheden kan worden aangeboden, zodat men de functie kan kiezen die het meest na aan het hart ligt.

De heer VERMEULEN vult aan dat dit ook het belang van bezwaar- en beroepsmogelijkheden aangeeft.

De heer WASSINK stelt dat men ook ervoor moet waken dat er niet teveel procedures komen.

De heer SANDERSE concludeert dat er keuzevrijheid moet zijn.

Mevrouw GELUK betwijfelt dit. In hoeverre kunnen mensen principes laten gelden en wat zijn principes? Zij noemt een aantal voorbeelden, waaronder iemand die voor biologische landbouw is verplichten in de reguliere landbouw te werken.

De heer VAN OOSTRUM legt de derde stelling voor: koffiedame bij de Pinkstergemeente, als iemand de doelstellingen van de Pinkstergemeente niet aanhangt.

Mevrouw GELUK merkt op dat de koffiedame de doelstellingen van de Pinkstergemeente niet hoeft te onderschrijven.

Mevrouw STRAATSMA stelt dat als men bij een school solliciteert met een bepaalde instelling daarnaar wel wordt gevraagd.

De heer WASSINK vraagt of men potentiële mogelijkheden van de partners in de stellingen 2 en 3 ziet, aangezien deze buiten het bedrijfsleven en instellingen staan.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat men met brancheverenigingen onderhandelt. Hij neemt aan dat niet zo snel met de branchevereniging voor seksleven zal worden onderhandeld.

De heer WASSINK stelt dat deze branchevereniging de vacature niet zal neerleggen.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat bij een CWI een keer om een prostituee is gevraagd en niet als hypothese.

Mevrouw WONDERGEM vraagt of bij de intake kan worden ingeschat welke baan bij die persoon past. De cliënt moet toch ook het recht hebben werk met plezier te doen.

Wethouder de heer VAN MEIJEL antwoordt dat als er geen passend werk is, de keus tussen een uitkering of een minder passende baan moet worden gemaakt. Als iemand een vreselijke hekel aan het werk heeft, wordt de motivatie om te solliciteren hoger. Over het algemeen zal een dergelijke baan ter overbrugging zijn en men is wel in het arbeidsritme.

De heer VERMEULEN stelt dat het erom gaat wat in de reïntegratieverordening moet komen. Wat is het begrip algemeen geaccepteerde arbeid? Is hierover al niet iets landelijk op papier gezet? Dit aspect zit overigens ook al in de WAO.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat hierover nog geen jurisprudentie is. Er is landelijk een discussie gaande over wat passende arbeid is, ook omdat anders veel bezwaren zullen worden ingediend.

Wethouder VAN MEIJEL vult aan dat hierover alleen is geschreven dat prostitutie geen algemeen geaccepteerde arbeid is.

De heer VAN DIEPEN vraagt of men het recht heeft eenmaal te weigeren.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat dit niet het geval is.

De heer WASSINK is van mening dat zondagswerk ook niet kan worden verplicht.

De heer VERMEULEN vraagt wat de wetgever met deze ruime definiëring heeft beoogd.

De VOORZITTER vat samen dat het te maken heeft met principes van tijdelijke aard.

Wethouder de heer VAN MEIJEL merkt op dat het dus heel moeilijk is. Hiernaar wordt verschillend gekeken, terwijl er wel kaders moeten komen.

Mevrouw GELUK denkt dat zo min mogelijk moet worden vastgelegd. Zij acht de afdeling goed in staat hiermee verstandig om te gaan. Zij stelt voor het te laten komen en dan te kijken hoe hiermee wordt omgegaan.

De heer VAN OOSTRUM vervolgt met de arbeidsplicht en de vrijstellingen. De eerste stelling is: ongehuwd, 23 jaar en kind van 2 jaar.

De VOORZITTER vraagt of de gemeente kinderopvang heeft geregeld.

Mevrouw STRAATSMA vindt dit wel een voorwaarde.

De heer VERMEULEN merkt op dat één van de instrumenten in het reïntegratiebudget kinderopvang is. Dat moet dus kunnen in combinatie met loonkostensubsidie.

De heer WASSINK kijkt anders naar de eerste periode van een mensenleven. Juist in de eerste vijf jaar is de basisveiligheid heel belangrijk. Nadelige effecten die kunnen worden voorkomen, moeten worden voorkomen. Als mensen hun eigen kind willen opvoeden, staat hij daar voor 100% achter.

Mevrouw GELUK denkt dat het goed is voor een kind, als een ouder gaat werken, mits het mogelijk is en er dus sprake is van maatwerk. Het is niet bewezen dat kinderen die voor een deel van de week naar kinderopvang gaan minder af zijn.

Mevrouw STRAATSMA vraagt wat een klein deel van de week is. Om volledig uit de uitkering te gaan, moet men een behoorlijke baan hebben. Zij heeft gehoord dat men 28 uur per week moet werken met 130% minimumloon. En dat is wel moeilijk, als men een paar kinderen heeft.

Mevrouw GELUK vraagt zich af waarom dat niet mogelijk zou zijn. Ongehuwde ouders met kleine kinderen zijn niet altijd ongeschoold. Een dag heeft 24 uur.

De heer VAN DIEPEN merkt op dat niet wordt gesteld dat het om 100% arbeid moet gaan; het kan een parttime baan zijn met gedeeltelijke ondersteuning.

De heer WASSINK vindt dat als mensen kiezen voor de zorg wat hem betreft zorg boven werk gaat.

Mevrouw GELUK wil niemand het recht op keuze ontnemen. Het is dan echter de vraag of dit op kosten van de gemeenschap moet.

Mevrouw WONDERGEM vraagt of het mogelijk is dat zo'n ouder kiest voor vrijwilligerswerk naast de zorg voor het kind.

Mevrouw GELUK stelt dat de ouder ook aan kinderopvang zou kunnen doen.

De VOORZITTER merkt op dat dit maatwerk is.

De heer VAN OOSTRUM gaat naar stelling 2: ongehuwd, 24 jaar, twee kinderen van 8 en 12 jaar. Is dat een onderscheid ten opzichte van de eerste stelling?

De heer VAN DIEPEN stelt dat er dan wel buitenschoolse opvang moet zijn. De zorgtaak is echter niet minder. Het moeten geen sleutelkinderen worden. Hij denkt dus aan een parttime baan of buitenschoolse opvang.

Mevrouw STRAATSMA vult aan dat die opvang dan wel moet worden aangevuld.

De heer WASSINK vindt dat dit hier hetzelfde geldt als voor de eerste categorie, al is hij bij de eerste stilliger dan bij de tweede.

Mevrouw WONDERGEM denkt dat het verstandig is om op die leeftijd aansluiting met de arbeidsmarkt te houden.

Mevrouw GELUK vindt hier hetzelfde gelden als in de eerste situatie. Als men al die tijd niet heeft kunnen werken, staat het gezin erg ver van de arbeidsmarkt af. Het hangt wel af van de mogelijkheden, de opleiding en de opvang. In principe moet iedereen zorgen voor het eigen inkomen. Als men dat echt niet kan, moet de gemeente helpen.

De heer VAN OOSTRUM gaat over naar de derde stelling: een alleenstaande van 56 jaar.

De heer VAN DIEPEN weet niet wat hier het aanvaarden van werk in de weg staat. Als men het hier niet verplicht stelt, waar dan wel.

Mevrouw WONDERGEM heeft hiermee wat moeite. Ook hier gaat het erom wat men nog kan. De gezondheidsfactor speelt ook een rol, zeker als het fysiek gezien een zware baan is.

Wethouder de heer VAN MEIJEL vraagt voor wie men kiest als voor die baan ook iemand van 23 beschikbaar is.

Dan kiest mevrouw WONDERGEM voor iemand van 23 jaar.

De heer BAKKER kan zich voorstellen dat er mensen van 56 zijn die in de bijstand komen, bijvoorbeeld een gescheiden vrouw die altijd voor de kinderen heeft gezorgd. Hij vindt dat er dan geen sprake moet zijn van arbeidsplicht, ook al is er geen fysiek beletsel.

De heer VERMEULEN stelt dat dan andere instrumenten moeten worden ingezet als sociale activering. Hij wil alle instrumenten in samenhang zien.

Mevrouw GELUK meent dat het voor die mensen ook bijzonder waardevol kan zijn om werk te hebben.

De heer VAN OOSTRUM gaat naar de laatste stelling: echtpaar, 45 jaar, drie kinderen van 7, 9 en 11 jaar.

De hele commissie is van mening dat hiervoor een arbeidsplicht moet gelden.

De VOORZITTER concludeert dat mensen zoveel mogelijk weer moeten werken, al moet ontheffing in speciale gevallen mogelijk zijn.

De heer VAN OOSTRUM gaat over naar de stellingen ten aanzien van minimabeleid. Er is extra geld vanuit het gemeentefonds ten behoeve van chronisch zieken. Hoe moet de afdeling met declaraties omgaan?

De heer VAN DIEPEN vindt dat er dan een indicering moet zijn. Er zijn grote verschillen in de mate van handicap. Hij kan zich voorstellen dat sommigen ook voor hun sociale contacten een baan hard nodig hebben.

De heer BAKKER stelt dat het gaat om mensen met een uitkering en die extra hoge kosten hebben, omdat ze chronisch ziek zijn.

Wethouder de heer VAN MEIJEL vraagt of men voor deze mensen iets extra over heeft.

Mevrouw GELUK vindt dat men moet kijken naar het besteedbaar inkomen, want mensen kunnen door hun ziekte veel extra kosten hebben. Chronisch ziek zijn hoeft overigens niet altijd te betekenen dat men arbeidsongeschikt is. Men moet het dus goed benoemen. Ze moeten vergelijkbaar met een ander kunnen uitkomen. Mensen die absoluut niet kunnen werken door hun ziekte of handicap, moeten worden ontzien en extra geld krijgen, want zij zullen ook niet op hun uitgavenpatroon kunnen besparen.

De VOORZITTER stelt dat het gaat om chronisch zieken met een bijstandsuitkering en bijzondere bijstand. Moeten deze een financiële tegemoetkoming krijgen?

Mevrouw STRAATSMA stelt dat maatwerk moet worden geleverd. Bovendien moet de drempel niet te hoog zijn. Als men eenmaal is geïndiceerd, moet de toekenning ook soepel verlopen. Wie doet de indicering?

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat dit aan de raad is.

Mevrouw WONDERGEM vraagt of het RIO dit kan doen.

Wethouder de heer VAN MEIJEL antwoordt dat men dan wel een ander laat bepalen wat de gemeente moet betalen.

De VOORZITTER merkt op dat men wel kaders kan meegeven.

De heer VERMEULEN vult aan dat het gaat om objectieve normen. Hier is sprake van medische gronden.

Mevrouw STRAATSMA stelt dat er nu ook mensen zijn die deze kosten vergoed krijgen. Waar wordt nu geïndiceerd?

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat de GGD dit doet.

Mevrouw WONDERGEM stelt dat het erom gaat dat de groep chronisch zieken met een minimumuitkering iets extra krijgt van de gemeente.

De heer WASSINK merkt op dat er wel een tekort is.

De heer VERMEULEN vindt een tekort van EUR 250.000,00 op een budget van EUR 2,5 miljoen niet indrukwekkend.

Wethouder de heer VAN MEIJEL antwoordt dat de gemeente het kan laten bij wat vanuit het rijk beschikbaar wordt gesteld, maar dat ook iets extra kan worden gedaan.

De heer VERMEULEN stelt dat het gaat om het sociale vangnet en de sociale ethiek. Er kan een verband met de oude situatie worden gelegd.

De VOORZITTER vraagt of kwijtschelding van de Harbo wordt gehandhaafd.

Wethouder de heer VAN MEIJEL antwoordt dat de gemeente dit zelf bepaalt. Het gaat om EUR 400.000,00 dat de maatschappij opbrengt om een bepaalde categorie mensen te helpen.

De heer VAN OOSTRUM vervolgt met het participatiefonds dat in 2004 niet meer categoriaal van toepassing is. Moet hier maatwerk worden geleverd?

Mevrouw STRAATSMA meent dat dit moet gebeuren. Als bepaalde kosten niet kunnen worden opgebracht, bijvoorbeeld voor sport van de kinderen, moet hiervoor een tegemoetkoming worden gegeven in relatie tot het besteedbaar inkomen. Hierbij kan ook naar studiekosten worden gekeken.

De heer VAN OOSTRUM vraagt naar de mening van de commissie, als er twee fte's meer nodig zijn om maatwerk te leveren.

Mevrouw STRAATSMA antwoordt dat dan een afweging moet worden gemaakt.

De heer VERMEULEN stelt dat de grens van het maatwerk moet worden aangegeven. Ook hier moet naar het verleden als referentiekader worden gekeken.

Wethouder de heer VAN MEIJEL stelt dat als er meer personeel nodig is, men veel meer budget kwijt is.

Mevrouw STRAATSMA antwoordt dat dan de werkwijze moet worden aangepast.

De VOORZITTER vult aan dat de uitwerking in een latere fase aan de orde moet komen.

Mevrouw GELUK stelt dat moeilijke keuzen moeten worden gemaakt. Maatwerk zal meer arbeid vergen dan categoriale toekenning. Dan moet dus ergens anders worden gesneden. Als men alles wil behouden, komen er problemen. Het participatiefonds heeft dan niet de hoogste prioriteit voor haar.

De heer VAN DIEPEN merkt op dat tot een budgetgebonden maatvoering moet worden gekomen.

Mevrouw GELUK heeft een aantal jaren geleden al voorgesteld mensen twee keer per jaar een concreet bedrag toe te kennen dat naar eigen goeddunken zou kunnen worden besteed. Anderen vonden dit een slecht voorstel, maar het is wel gemakkelijk uitvoerbaar. Alleen mag het nu niet meer. Men moet wel iets doen om de armoedeval te bestrijden. Mensen moeten de prikkel krijgen om aan het werk te gaan.

De heer VAN OOSTRUM gaat over tot de langdurigheidtoeslag. Het criterium is vijf jaar op minimumniveau verblijven, waarbij drie maanden mag zijn gewerkt. Wil men de uitgangspunten van het rijk blijven volgen of niet?

Mevrouw STRAATSMA wil graag weten hoe het verlopen is en welke mensen hiervoor in aanmerking zijn gekomen. Zij heeft gehoord dat veel mensen buiten de boot vallen. Zij wil lering trekken uit het verleden.

De heer WASSINK vraagt naar de huidige criteria.

De heer VAN OOSTRUM zal volgend jaar met de ervaringscijfers komen.

Mevrouw STRAATSMA mist in dit rijtje de witgoedregeling.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat dit in de lijn van het participatiefonds zit.

Mevrouw GELUK stelt dat men niet boven een bepaald percentage moet komen. Het gaat om het besteedbaar inkomen.

De VOORZITTER concludeert dat men goed naar het verleden wil kijken om voor de toekomst keuzen en kaders te maken. De commissie krijgt de cijfers.

De heer VAN OOSTRUM vervolgt met de tijdsplanning. Het streven is de kadernotitie in februari in de commissie te presenteren.

De heer WASSINK wil hierin terugzien wat vanavond is gezegd.

Wethouder de heer VAN MEIJEL zegt dit toe.

De VOORZITTER wil hierover wel een aparte avond uittrekken.

Mevrouw GELUK wil wel iets meetbaars hebben, concreet benoemde doelen.

Mevrouw STRAATSMA mist cijfers ten aanzien van armoedebeleid, terwijl men die nodig heeft om te bezien wat men wil en kan.

De heer VAN OOSTRUM wil jaarlijks een verslag presenteren gecombineerd met de beleidsnota voor het volgende jaar. Hierin staan alle cijfers. Hij vervolgt met de verordeningen.

Mevrouw STRAATSMA vraagt hoe zich dat verhoudt met de reïntegratieverordening, aangezien het contract met de uitzendbureaus tot 1 april loopt en of deze verordening niet naar voren moet worden gehaald.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat dit een experiment is dat niet in relatie moet worden gezien tot de verordening.

Wethouder de heer VAN MEIJEL vult aan dat in de verordeningen ervaringen worden meegenomen om te voorkomen dat de verordeningen in een later stadium moeten worden veranderd. De verordeningen moeten voor 1 januari 2005 zijn vastgesteld.

De heer WASSINK vraagt wanneer de verordeningen ingaan.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat deze na het aannemen in werking treden.

Mevrouw STRAATSMA vraagt of hier ook geen sprake is van beleid.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat daarom eerst de kadernotitie moet worden opgesteld.

Mevrouw STRAATSMA constateert dat de verordeningen en het beleid samen het beleid 2005 worden.

De heer VAN OOSTRUM vervolgt dat het beleidsplan 2005 in september door de raad kan worden vastgesteld.

Mevrouw WONDERGEM vraagt of de cliëntenraad tijdig erbij wordt betrokken.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat dit de bedoeling is. Rondom de Wet werk en bijstand wordt ook een communicatieplan opgesteld.

Wethouder de heer VAN MEIJEL vult aan dat in de nieuwsbrief ook al aandacht wordt besteed aan de veranderingen.

De heer VOORZITTER geeft de gelegenheid tot het stellen van aanvullende vragen.

Mevrouw GELUK vraagt naar de collectieve ziektekostenverzekering die er niet is.

Wethouder de heer VAN MEIJEL antwoordt dat een dergelijke verzekering in de nieuwe regeling mogelijk is. Hiervoor zal in de komende maanden een voorstel komen, nadat met de verzekeraars is onderhandeld.

De heer VERMEULEN vraagt over welke bedragen het gaat bij vrijlating van vermogen.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat dit in de nota zal staan.

De heer VERMEULEN merkt op dat de toekomst van Concern voor Werk een probleem wordt, als dit buiten de boot valt. Het is wel een belangrijke partner van de afdeling.

Wethouder de heer VAN MEIJEL antwoordt dat hier een aantal activiteiten wordt uitgevoerd. De sociale werkvoorziening is een taak van de gemeente en dat blijft zo. Het aanbesteden moet wel transparant gebeuren, want er moet geld van de sociale werkvoorziening naar de reïntegratie. Concern voor Werk kan een rol spelen als detacheringbedrijf. De drempel voor een bedrijf om iemand in dienst te nemen, kan lager zijn, als de werkgever weet dat men gemakkelijk van de werknemer af kan, als het niet gaat. Het aanbesteden moet wel openbaar gebeuren.

De heer VERMEULEN begrijpt de overgang van woonkosten naar woonsituatie niet.

Wethouder de heer VAN MEIJEL antwoordt dat te maken heeft met het anders kijken naar het begrip voordeurdelers.

De heer VERMEULEN stelt dat weinig is gezegd over de andere instrumenten in het reïntegratietraject, zoals kinderopvang.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat kan worden afgesproken dat de gemeente een aantal kindplaatsen koopt. Budgetten voor scholing zitten in het werkdeel.

De heer BAKKER constateert dat door de beleidsvrijheden van gemeenten verschillen zullen ontstaan tussen de gemeenten. Is er overleg tussen regiogemeenten?

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat op provinciaal niveau overleg plaatsvindt om te voorkomen dat mensen verhuizen, omdat voorzieningen elders op een hoger niveau liggen.

Mevrouw STRAATSMA heeft gisteren gehoord dat het belangrijk is het terrein niet teveel af te bakenen en ook naar andere beleidsvelden te kijken, zoals wijkgericht werken. De Ruimte lag in een wijk met veel problemen en daarvoor moet men wel oog hebben.

Is het regionaal platform arbeidszaken nog in stand? Wordt daarmee actief samengewerkt? De groep waarmee wordt samengewerkt, moet groot zijn. De gemeente moet hierin een regierol vervullen.

Wethouder de heer VAN MEIJEL antwoordt dat de subsidieregeling ophoudt. Voorlopig wordt voorgesteld een provinciaal platform arbeidszaken in te stellen. Er wordt gekeken hoe dit kan worden ingevuld en effectief kan worden gemaakt. De gemeenten willen voorlopig hiervoor nog geen geld beschikbaar stellen. Er moet nog worden gezocht naar de vorm.

Mevrouw STRAATSMA meent dat er plaatselijk ook goed contact moet zijn met het bedrijfsleven voor leerwerkplaatsen. Zij hebben op dit gebied ook een verantwoordelijkheid.

Wethouder de heer VAN MEIJEL antwoordt dat hij frequent contact heeft met werkgevers. Ook vanuit het Concern voor Werk moeten die contacten bestaan. Werkgevers hebben ook een verantwoording voor verantwoord maatschappelijk ondernemen. Dit wordt steeds aan de orde gebracht.

Mevrouw STRAATSMA leest bij 2003 kosten voor ID-banen EUR 1,2 miljoen en voor 2004 EUR 1,4 miljoen. Hoe kan dat?

De heer VAN OOSTRUM zal dit via de e-mail beantwoorden.

Mevrouw DROOG vraagt of er zicht is op de ESF-gelden en hoe lang die worden verstrekt.

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat dit programma tot 2006 loopt.

Mevrouw WONDERGEM vraagt of tijdig is gestart met bijscholing van de medewerkers. Is het schot tussen sociale en economische zaken en onderwijs al weg, zodat integraal wordt gewerkt?

De heer VAN OOSTRUM antwoordt dat de opleidingsmodules in korte tijd moesten worden ingekocht. In januari wordt begonnen met de opleidingsmodules. Er komt veel op de afdeling af, maar het zal op een goede manier worden uitgevoerd.

Het integraal werken heeft met de organisatieontwikkeling te maken en komt eraan.

Wethouder de heer VAN MEIJEL vult aan dat nog diverse details van de wet moeten worden ingevuld.

De heer WASSINK vraagt wat de gemeente gaat doen met bijvoorbeeld kerkelijke giften in relatie tot de uitkering.

De VOORZITTER antwoordt dat hierover nog wordt gediscussieerd. Hij sluit de discussie.

7. Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering om 22.30 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 15 januari 2004.

de griffier

de voorzitter